

Sygn. akt VII U 531/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 marca 2021 r.

**Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych**

w składzie:

Przewodniczący SSO Renata Gąsior

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 24 marca 2021 r. w Warszawie

sprawy M. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o emeryturę pomostową

na skutek odwołania M. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 11 stycznia 2019 r., znak: (...) oraz z dnia 14 marca 2019 r. znak: (...)

oddala odwołania.

SSO Renata Gąsior

UZASADNIENIE

M. W., reprezentowany przez pełnomocnika, będącego radcą prawnym, w dniu 7 marca 2019 r. złożył do Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. odwołanie od decyzji z dnia 11 stycznia 2019 r., znak: (...) odmawiającej przyznania na jego rzecz prawa do emerytury pomostowej.

W uzasadnieniu odwołania pełnomocnik wskazał, że ubezpieczony spełnia wszystkie przesłanki uprawniające go do nabycia prawa do emerytury pomostowej wymienione w przepisach ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1924). Pełnomocnik podkreślił, że ubezpieczony zgodnie ze świadectwem pracy z dnia 30 kwietnia 2009 r. wykonywał pracę jako ślusarz remontowy, monter samochodowy w okresie od 18 lipca 1977 r. do 30 kwietnia 2009 r. w wymiarze pełnego etatu w Fabryce (...) w W., przy ul. (...). Dodał, że szczegółowy opis wykonywanej pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze pochodzi z dokumentu wystawionego przez ww. pracodawcę z 12 listopada 2012 r. stanowiącego świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, zgodnie z którym ubezpieczony w okresie od 18 lipca 1977 r. do dnia 30 czerwca 1996 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w zakresie bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń oraz prace budowlano-montażowe i budowlano-remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace na stanowisku ślusarza remontowego, a więc prace wskazane w Wykazie A Dziale XIV pod poz. 25 załącznika nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze. Pełnomocnik nadmienił, że ubezpieczony legitymuje się ogólnym stażem pracy w wymiarze ponad 41 lat, przy czym przez okres 35 lat był zatrudniony w Fabryce (...) w W.. W trakcie powyższego zatrudnienia przez okres ponad 15 lat pracował w warunkach szkodliwych dla zdrowia, jednak na powyższą okoliczność nie może przedłożyć dokumentacji osobowej, gdyż zakład

pracy został zlikwidowany. Następnie po dniu 1 lipca 1996 r. ubezpieczony kontynuował pracę u tego samego pracodawcy na tym samym stanowisku, usuwając awarie i drobne usterki, pracując bezpośrednio przy obsłudze agregatów przeprowadzał przeglądy na hali, gdzie panowała wysoka temperatura oraz przekroczone były normy hałasu i zapylenia. Z kolei w okresie od dnia 1 lutego 2012 r. do dnia 31 marca 2012 r. ubezpieczony wykonywał pracę w wymiarze pełnego etatu w (...) Sp. z o.o., po czym w okresie od dnia 1 kwietnia 2012 r. do dnia 31 lipca 2012 r. był zatrudniony w wymiarze 1/2 etatu, a następnie w okresie od dnia 1 sierpnia 2012 r. do dnia 14 lutego 2019 r. ponownie wykonywał pracę w pełnym wymiarze czasu pracy. W dniu 14 lutego 2019 r. ubezpieczony rozwiązał umowę o pracę za porozumieniem stron z ww. pracodawcą. Pełnomocnik zaakcentował, że ubezpieczony w dniu 1 stycznia 2019 r. osiągnął wiek 60 lat, posiada ogólny staż pracy w wymiarze ponad 39 lat, a przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych lub art. 32 i art. 33 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS. W konkluzji odwołania pełnomocnik zwrócił się o zmianę zaskarżonej decyzji z dnia 11 stycznia 2019 r. i przyznanie na rzecz ubezpieczonego prawa do wnioskowanego świadczenia oraz o zasądzenie od organu rentowego na rzecz odwołującego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (odwołanie z dnia 7 marca 2019 r. k. 1-7 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie z dnia 26 marca 2019 r. organ rentowy wskazał, że decyzją wydaną w dniu 11 stycznia 2019 r., znak: (...) odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury pomostowej na podstawie art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych, ponieważ nie udowodnił on wykonywania po dniu 31 grudnia 2008 r. pracy w szczególnych warunkach lub pracy w szczególnym charakterze wymienionej w nowych wykazach prac, a także na dzień 1 stycznia 2009 r. nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 powołanej ustawy. W ocenie organu rentowego brak jest zatem podstaw prawnych do przyznania prawa do emerytury pomostowej zarówno w oparciu o art. 4, jak i art. 49 powołanej ustawy. Ponadto organ rentowy nie zaliczył ubezpieczonemu do pracy wykonywanej w warunkach szczególnych okresu jego zatrudnienia od dnia 18 lipca 1977 r. do dnia 30 czerwca 1996 r., ponieważ pracodawca nie potwierdził, że w ww. okresie czasu, odwołujący wykonywał prace wymienione w załączniku nr 1 lub 2 do ustawy o emeryturach pomostowych. Ubezpieczony nie legitymuje się także zaświadczeniem o okresach pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wystawionym przez pracodawcę zgodnie z treścią art. 51 ustawy o emeryturach pomostowych. Organ rentowy wskazał, że do odwołania od decyzji z dnia 11 stycznia 2019 r. zostały dołączone dodatkowe dokumenty, m.in. świadectwo pracy z dnia 14 lutego 2019 r. wystawione przez (...) Sp. z o.o. W oparciu o przedłożone dokumenty organ rentowy w dniu 14 marca 2019 r. wydał kolejną decyzję, którą ponownie ustalił ogólny staż pracy ubezpieczonego w wymiarze 41 lat, 4 miesięcy i 1 dni. Decyzją z dnia 14 marca 2019 r. Zakład ponownie jednak odmówił prawa do emerytury pomostowej, ponieważ po dniu 31 grudnia 2008 r. ubezpieczony nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Po dniu 31 grudnia 2008 r. M. W. nie został również zgłoszony przez pracodawcę, jako pracownik wykonujący pracę w szczególnych warunkach. Ponadto ubezpieczony nie udowodnił na dzień 1 stycznia 2009 r. piętnastoletniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymienionej w załączniku nr 1 lub 2 ustawy o emeryturach pomostowych (art. 4 w zw. z art. 49). Mając na uwadze wszystkie ww. okoliczności, organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do dochodzonego świadczenia (odpowiedź na odwołanie z dnia 26 marca 2019 r. k. 15-16 a.s.).

W dniu 10 maja 2019 r. pełnomocnik ubezpieczonego złożył odwołanie także od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 14 marca 2019 r., znak: (...) oraz wniósł o jej zmianę poprzez przyznanie ubezpieczonemu prawa do emerytury pomostowej. Powyższa sprawa została zarejestrowana pod sygn. akt VII U 2670/19. Zarządzeniem z dnia 29 lipca 2019 r. Sąd Okręgowy na podstawie art. 219 k.p.c. połączył sprawę o sygn. akt VII U 2670/19 ze sprawą niniejszą celem ich łącznego rozpoznania oraz rozstrzygnięcia pod sygn. akt VII U 531/19 (odwołanie z dnia 10 maja 2019 r. k. 2-8, zarządzenie z dnia 29 lipca 2019 r. k. 20 – akta sprawy o sygn. VII U 2670/19).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. W., urodzony w dniu (...) jest z zawodu technikiem – mechanikiem. W dniu 18 lipca 1977 r. ubezpieczony został zatrudniony w wymiarze pełnego etatu w Fabryce (...) S.A. Zakładzie (...) w W. na stanowisku ślusarza remontowego. Z dniem 1 czerwca 1997 r. na skutek unifikacji stanowisk pracy w ww. zakładzie pracy, ubezpieczonemu powierzono stanowisko pracy pracownika konserwacyjno- remontowego. Następnie w dniu 1 marca 1998 r. w związku ze zmianą warunków pracy i płacy, ubezpieczony został zatrudniony w charakterze mechanika środków transportu. W okresie od dnia 18 lipca 1977 r. do dnia 28 lutego 1998 r. ubezpieczony pracował przy konserwacji oraz zabezpieczaniu i utrzymaniu ruchu w zakładzie, ale był też oddelegowywany do pracy w innych zakładach. Jego praca polegała na usuwaniu awarii maszyn obrabiających części do silnika, na naprawach maszyn i ich remontach. Kiedy pojawiała się awaria ubezpieczony był natychmiast kierowany do jej usunięcia poprzez naprawę podzespołów danej maszyny i przywrócenie jej do normalnego funkcjonowania. Ubezpieczony cały czas wykonywał zadania przy maszynach pracujących w ruchu. Tylko w czasie przerwy remontowej oraz urlopu pracowników produkcji pracował na maszynach niedziałających. Powyższe, a zarazem te same czynności wykonywał, będąc zatrudnionym na stanowisku ślusarza remontowego, jak i pracownika konserwacyjno- remontowego. W 1998 r. ubezpieczony został przeniesiony na stanowisko mechanika środków transportu i od tej pory zajmował się wyłącznie montażem. Wówczas pracował na linii montażu C.. To było stanowisko produkcyjne. Tam były wykonywane różne prace, m.in. praca przy urządzeniu - agregacie, który przykręca koła. Była to obsługa automatów, automatycznie przykręcających koła. Była też obsługa maszyny służącej do przyklejania przedniej szyby. Ubezpieczony obsługiwał różne maszyny służące do montażu samochodów oraz urządzenia zgrzewające elementy nadwozia np. drzwi, klapę tylną i przednią silnika, montaż nadwozia, zgrzewanie nadwozia. Poszczególne elementy wykonywał osobiście, jeśli chodzi o zgrzewanie. Pracował na włoskich urządzeniach. Część jego obowiązków polegała na obsłudze urządzeń pracujących automatycznie, a część polegała na osobistej pracy ręcznej przy zgrzewaniu. Ubezpieczony pracował bądź na zgrzewaniu, bądź przy obsłudze automatycznych urządzeń. Potem się to zmieniało i przez jeden tydzień pracował na zgrzewaniu, a kolejny tydzień na obsłudze automatycznej. W ten sposób, a mianowicie przy montażu pracował do kwietnia 2009 r. W 2009 r. ubezpieczony pracował głównie na odlewni, a jego praca polegała na zalewaniu form odlewniczych. Były to specjalne formy przystosowane do odpowiednich części, które były zalewane ciekłym, rozgrzanym metalem takim jak m.in: żeliwo, staliwo, stopień żelazny i stopy. Kiedy odlewy wystygły, ubezpieczony zajmował się ich czyszczeniem, szlifowaniem i obcinaniem systemu wlewowego. Czyścił również odlewy po ich ostygnięciu. Oprócz tego zajmował się malowaniem odlewów na gorąco specjalną farbą. To było malowanie natryskowe. Na odlewni pracował co drugi tydzień. Pomiędzy pracą na odlewni, pracował przy montażu samochodów. O zakresie jego czynności każdorazowo decydował kierownik. Powyższy stosunek pracy został rozwiązany z dniem 30 kwietnia 2009 r. W tej dacie ww. pracodawca wystawił ubezpieczonemu świadectwo pracy, w którym potwierdził, że M. W. w okresie od dnia 18 lipca 1977 r. do dnia 30 kwietnia 2009 r. był zatrudniony w Fabryce (...) S.A. Zakładzie (...) w W. na stanowiskach: ślusarza remontowego oraz montera samochodowego w pełnym wymiarze czasu pracy. W powyższym dokumencie został umieszczony zapis o wykonywaniu w okresie od dnia 18 lipca 1977 r. do dnia 30 czerwca 1996 r. prac w szczególnych warunkach na stanowisku ślusarza remontowego (świadectwo pracy z dnia 30 kwietnia 2009 r. k. 10, zeznania świadka J. S. k. 55-56, zeznania świadka S. M. k. 182-183, zeznania odwołującego k. 57-58, k. 113 a.s., umowa o pracę z dnia 18 lipca 1977 r. k. 5, informacja o unifikacji stanowisk z dnia 1 czerwca 1997 r. k. 25, meldunek o zmianie warunków pracy i płacy z dnia 1 marca 1998 r. k. 29, zaświadczenia lekarskie: z dnia 21 sierpnia 2000 r. k. 41, z dnia 10 lipca 2002 r. k. 42, z dnia 30 czerwca 2005 r. k. 56, z dnia 17 sierpnia 2007 r. k. 54, z dnia 10 stycznia 2008 r. k. 56 oraz zaświadczenie z dnia 13 marca 2009 r. o istnieniu przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia pracy na stanowisku zgrzewacza k. 57 – część B dokumentacji osobowej).

W dniu 12 listopada 2012 r. ww. pracodawca wystawił ubezpieczonemu świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w którym zaświadczył, że w okresie od dnia 18 lipca 1977 r. do dnia 30 czerwca 1996 r. M. W. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace polegające na bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń oraz prace budowlano-montażowe i budowlano-remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w Wykazie A Dziale XIV pod poz. 25 - na stanowisku ślusarza remontowego, na którym prace wykonywane są w warunkach szczególnych – stale i w pełnym wymiarze

czasu pracy, przy stanowiskach w Wydziale (...) wymienionych w Wykazie A Dział XIV poz.25 pkt 1, stanowiącym załącznik do zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa przemysłu maszynowego (świadczenie zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z dnia 12 listopada 2012 r. k. 11 a.s.).

W okresach od dnia 1 lutego 2012 r. do dnia 31 marca 2012 r. oraz od dnia 1 sierpnia 2012 r. do dnia 14 lutego 2019 r. ubezpieczony był zatrudniony w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku pracownika ochrony. W tych okresach czasu praca M. W. polegała na pilnowaniu osób wchodzących i wychodzących z supermarketu. Powyższy stosunek pracy został rozwiązany w dniu 14 lutego 2019 r. na mocy porozumienia stron (świadczenie pracy z 14 lutego 2019 r. k. 13, zaświadczenie z 21 lutego 2019 r. k. 14, zeznania odwołującego k. 57-58 a.s.).

W dniu 13 grudnia 2018 r. ubezpieczony złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o emeryturę pomostową wraz z świadectwami pracy, jak i świadectwem wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Decyzją z dnia 11 stycznia 2019 r., znak: (...) organ rentowy odmówił M. W. prawa do emerytury pomostowej. W uzasadnieniu wskazał, że ubezpieczony nie spełnił wszystkich warunków wynikających z art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych, gdyż po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy, jak również nie udowodnił rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą. Jednocześnie organ rentowy wskazał, że ubezpieczony nie spełnia również przesłanek z art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych, gdyż na dzień 1 stycznia 2009 r. nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wynoszącego, co najmniej 15 lat w rozumieniu przepisów ww. ustawy i nie udowodnił rozwiązania stosunku pracy. Do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach w myśl art. 49 ustawy pomostowej nie został zaliczony okres zatrudnienia od dnia 18 lipca 1977 r. do dnia 30 czerwca 1996 r., ponieważ pracodawca nie potwierdził, że w tym okresie ubezpieczony wykonywał pracę wymienioną w załączniku nr: 1 lub nr:2 do ustawy o emeryturach pomostowych. Dodatkowo Zakład wskazał, że na podstawie dowodów dołączonych do wniosku organ rentowy przyjął za udowodnione okresy nieskładkowe w wymiarze 1 roku, 8 miesięcy i 7 dni, okresy składkowe w wymiarze 37 lat, 8 miesięcy i 8 dni, tj. łączny staż sumaryczny w wymiarze 39 lat, 4 miesięcy i 15 dni oraz staż w szczególnych warunkach w myśl art. 4 ustawy w wymiarze 18 lat, 3 miesięcy i 25 dni (wniosek z dnia 13 grudnia 2018 r. wraz z załącznikami k. 1-4, decyzja ZUS z dnia 11 stycznia 2019 r., znak: (...) k. 5 a.r.)

W dniu 14 lutego 2019 r. ubezpieczony złożył w organie rentowym świadectwo pracy wystawione przez (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.. Decyzją z dnia 14 marca 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. ponownie odmówił mu prawa do emerytury pomostowej wskazując, że po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał on prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Ponadto po dniu 31 grudnia 2008 r. nie został również zgłoszony przez pracodawcę, jako pracownik wykonujący pracę w szczególnych warunkach, a nadto na dzień 1 stycznia 2009 r. nie wykazał piętnastoletniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wymienionej w załączniku nr 1 lub 2 ustawy o emeryturach pomostowych zgodnie z art. 4 w związku z art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych (decyzja ZUS z dnia 14 marca 2019 r., znak: (...) k. 9 a.r.).

Od decyzji z dnia 11 stycznia 2019 r., znak: (...) oraz od decyzji z dnia 14 marca 2019 r., znak: (...) M. W. złożył odwołania, inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie z dnia 7 marca 2019 r. k. 1-7 a.s., odwołanie z dnia 10 maja 2019 r. k. 2-8 – akta sprawy o sygn. VII U 2670/19).

W toku postępowania, Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy J. P. celem ustalenia, czy praca wykonywana przez odwołującego M. W. w następujących okresach zatrudnienia: w Fabryce (...) od 18 lipca 1977 r. do 30 kwietnia 2009 r. oraz w (...) Sp. z o.o. od 1 lutego 2012 r. do 31 marca 2012 r. oraz od 1 sierpnia 2012 do 14 lutego 2019 r. stanowiła przed dniem 1 stycznia 1999 r. pracę w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach

FUS, a po dniu 31 grudnia 2008 r. pracę w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych (postanowienie z dnia 9 października 2019 r. k. 60 a.s.).

W opinii z dnia 2 grudnia 2019 r. biegły sądowy z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy (...)

wskazał, że w rozpatrywanej sprawie istotne znaczenie ma kwestia ustalenia, czy w wymienionym okresie odwołujący wykonywał prace spełniające przesłanki uznania za wykonywane w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze pod rządem art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych lub art. 32 ustawy emerytalnej. Biegły podkreślił, że praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do ustawy o emeryturach pomostowych lub wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. W rozumieniu przepisów art. 3 ust. 1 i 3 powołanej ustawy prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym pracę na dotychczasowym stanowisku. Wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych. Prace o szczególnym charakterze to prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się, wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy. W rozumieniu przepisów art. 32 ust. 2 i 4 za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne i otoczenia. Rodzaje prac lub stanowisk pracy oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Tymi dotychczasowymi przepisami są przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Uznanie prac za wykonywane w szczególnych warunkach lub w o szczególnym charakterze jest możliwe, gdy stanowisko lub rodzaj pracy wykonywanej przez pracownika ściśle odpowiada zapisowi zawartemu w wykazie prac w szczególnych warunkach stanowiącym załącznik do wymienionego rozporządzenia i prace te były wykonywane stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Biegły wskazał, że prace odwołującego przy obsłudze zgrzewarek do metali oraz prace w zakresie konserwacji, a także przy zabezpieczeniu i utrzymaniu ruchu w zakładzie polegające na usuwaniu awarii maszyn obrabiających części do silnika, na naprawach maszyn i ich remontach w oddziałach będących w ruchu nie zostały objęte wykazami stanowiącymi załącznik nr 1 i nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych. Dodał również, że prace odwołującego przy obsłudze zgrzewarek do metali (spawanie punktowe) można uznać jako objęte rodzajem prac: prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym wymienionym w Dziale XIV Prace różne poz. 12 Wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r., natomiast prace w zakresie konserwacji, zabezpieczenia i utrzymania w ruchu w zakładzie polegające na usuwaniu awarii maszyn obrabiających części do silnika, na naprawach maszyn i ich remontach w oddziałach będących w ruchu mogłyby być uznane za objęte wykazem prac w szczególnych warunkach o ile z materiału dowodowego wynikałoby, że były wykonywane w oddziale/wydziale, w którym jako podstawowe były wykonywane prace wymienione w Wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z 7 lutego 1983 r. (opinia biegłego sądowego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy J. P. z dnia 2 grudnia 2019 r. k. 69-79 a.s.).

Powyższy stan faktyczny, Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach niniejszej sprawy, aktach sprawy o sygn. VII U 2670/19 i aktach rentowych oraz osobowych odwołującego. Zdaniem Sądu, powołane wyżej dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia są wiarygodne, wzajemnie się

uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Nie były one przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy.

Podobnie zeznania zarówno przesłuchanego świadka J. S. i ubezpieczonego M. W. zasługiwały na wiarę, ponieważ świadek i ubezpieczony w taki sam sposób prezentowali czynności, jakie wykonywał ubezpieczony. Świadek wskazał bowiem, że ubezpieczony obsługiwał różne maszyny służące do montażu samochodów oraz urządzenia zgrzewające elementy nadwozia np. drzwi, klapę tylną i przednią silnika, montaż nadwozia, zgrzewanie nadwozia. Poszczególne elementy wykonywał osobiście, jeśli chodzi o zgrzewanie. Tym samym zajmował się zarówno montażem samochodów, jak i pracował na odlewni, a jego praca polegała na zalewaniu form odlewniczych. Na odlewni nie pracował jednak cały czas, a co drugi tydzień naprzemiennie. Z kolei w tych tygodniach, w których nie pracował na odlewni, to zajmował się montażem samochodów i pracował na linii montażu, był więc pracownikiem produkcji. W ocenie Sądu to, co świadek zeznał mogło być ocenione jako wiarygodne, w takim zakresie, w jakim J. S., przebywając na co dzień w swoim miejscu pracy, widział pracę ubezpieczonego. Z kolei jako nieprzydatne dla rozstrzygnięcia sprawy, Sąd uznał zeznania pozostałych przesłuchanych świadków: S. M., M. K., W. G., S. O. i Z. R., albowiem świadkowie albo nie kojarzyli osoby odwołującego, albo kojarzyli go, ale nie potrafili wskazać w jakim okresie czasu był on zatrudniony w Fabryce (...) w W., a także jakie czynności wykonywał. Świadczyli raczej wskazywali na okoliczności związane z ich zatrudnieniem, a także realizowanymi przez nich zadaniami. A zatem ich zeznania, choć wiarygodne, okazały się mało przydatne z punktu widzenia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Ustalając stan faktyczny w niniejszej sprawie, Sąd Okręgowy oparł się także częściowo na wskazanej powyżej opinii biegłego sądowego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy J. P. z dnia 2 grudnia 2019 r. (k. 69-79 a.s.). Sąd podzielił ww. opinię w zakresie, w jakim biegły stwierdził, że wykonywane przez odwołującego prace przy obsłudze zgrzewarek do metali oraz prace w zakresie konserwacji, zabezpieczeniu i utrzymaniu ruchu w zakładzie polegające na usuwaniu awarii maszyn obrabiających części do silnika, na naprawach maszyn i ich remontach w oddziałach będących w ruchu nie są objęte wykazami stanowiącymi załącznik nr 1 i nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych. W tym zakresie Sąd Okręgowy uznał sporządzoną opinię za przekonującą, rzeczową i merytorycznie uzasadnioną. Sąd wziął pod uwagę fakt, że opinia ta uwzględnia i odnosi się do rzeczywistego charakteru pracy odwołującego w spornym okresie czasu i wykonywanych przez niego obowiązków, co biegły szczegółowo omówił. Opinia ta jest również zgodna z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, w tym przede wszystkim z zeznaniami świadka i odwołującego. W dalszej kolejności, Sąd Okręgowy miał na uwadze, że biegły wskazał, iż ze względu na niespójne, cząstkowe informacje wynikające z zeznań pozostałych świadków oraz zawarte w aktach sądowych dotyczące czynności wykonywanych przez odwołującego na stanowiskach ślusarza remontowego i mechanika środków transportu, nie jest w stanie wydać jednoznacznej opinii odnośnie charakteru pracy odwołującego, która kwalifikowałaby tę pracę do pracy w warunkach szczególnych. Biegły wskazał, że prace odwołującego przy obsłudze zgrzewarek do metali (spawanie punktowe) można uznać jako objęte rodzajem prac: prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym wymienionym w Dziale XIV Prace różne poz. 12 Wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r., natomiast prace w zakresie konserwacji, zabezpieczenia i utrzymania w ruchu w zakładzie polegające na usuwaniu awarii maszyn obrabiających części do silnika, na naprawach maszyn i ich remontach w oddziałach będących w ruchu mogłyby być uznane za objęte wykazem prac w szczególnych warunkach o ile z materiału dowodowego wynikałoby, że były wykonywane w oddziale/wydziale, w którym jako podstawowe były wykonywane prace wymienione w Wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z 7 lutego 1983 r. W tym zakresie podstawę ustaleń faktycznych Sądu Okręgowego stanowiły przede wszystkim dowody z dokumentów i uzupełniające zeznania odwołującego. Z zeznań tych wynika, że odwołujący wykonując pracę na odlewni, pracował w charakterze formierza ręcznego, a ponadto wykonywał także prace oczyszczacza odlewów. Obowiązków tych nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, gdyż zajmował się również montażem samochodów. Tym samym nie wykonywał on stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prac, o których mowa w Dziale XIV Prace różne poz. 12 Wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie M. W. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 11 stycznia 2019 r., znak: (...) i z dnia 14 marca 2019 r., znak: (...) jako niezasadne podlegało oddaleniu.

Na wstępie należy zważyć, że zgodnie z art. 148¹ § 1 kodeksu postępowania cywilnego (Dz.U. z 2021 r. poz. 11) Sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, gdy pozwany uznał powództwo lub gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, w tym również po wniesieniu zarzutów lub sprzeciwu od nakazu zapłaty albo sprzeciwu od wyroku zaocznego, Sąd uzna – mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych – że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. Analizując treść złożonych przez strony i zgromadzonych w aktach rentowych dokumentów, Sąd uznał, że okoliczności faktyczne nie były w sprawie sporne. Spór nie dotyczył faktów lecz prawa, wobec czego Sąd na podstawie art. 148¹ § 1 k.p.c. uznał, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne, co w konsekwencji pozwoliło na rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym.

Zgodnie z treścią art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1924) prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

1. urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
2. ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
3. osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
4. ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
5. przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
6. po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
7. nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Prawo do emerytury pomostowej zgodnie z art. 49 ustawy o emeryturach pomostowej przysługuje również osobie, która:

1. po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
2. spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;
3. w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Warunkiem skutecznego ubiegania się o emeryturę pomostową w świetle wykładni językowej art. 4 i art. 49 ustawy z 2008 r. o emeryturach pomostowych, jest legitymowanie się określonym stażem pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze (w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych lub dotychczasowych przepisów) oraz kontynuowanie pracy w tych warunkach po wejściu w życie ustawy, a więc po dniu 1 stycznia 2009 r. W przypadku kiedy osoba ubiegająca się o to świadczenie nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy „szczególnej” według poprzednio obowiązujących przepisów, może nabyć prawo do „nowego” świadczenia jedynie wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy (okres prac)

można kwalifikować jako prace w warunkach szczególnych w rozumieniu dziś obowiązujących przepisów (art. 3 ust. 1 ustawy) lub o szczególnym charakterze (art. 3 ust. 3 ustawy). Innymi słowy brak jest podstaw prawnych do przyznania emerytury pomostowej ubezpieczonemu, którego dotychczasowy okres pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, dziś nie może być tak kwalifikowany (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2012 r., sygn. akt II UK 164/11, wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 2 kwietnia 2014 r., III AUa 2302/13).

W rozpatrywanej sprawie kwestią sporną było to, czy ubezpieczony M. W. w okresie od 18 lipca 1977 r. do 30 kwietnia 2009 r. wykonywał pracę w warunkach szczególnych. Ponadto Zakład Ubezpieczeń Społecznych podnosił, że również po dniu 31 grudnia 2008 r. ubezpieczony nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Prace w szczególnych warunkach – zgodnie z treścią art. 3 ust 1 ustawy o emeryturach pomostowych - to prace związane z czynnikami ryzyka wymienionymi w art. 3 ust 2 ustawy, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które pomimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku. Wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr:1 do ustawy. Z kolei prace o szczególnym charakterze – zgodnie z art. 3 ust. 3 ustawy o emeryturach pomostowych - to prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się; wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy.

W niniejszej sprawie, M. W. dysponował świadectwem wykonywania pracy w warunkach szczególnych, w którym pracodawca potwierdził, że w okresie od dnia 18 lipca 1977 r. do dnia 30 czerwca 1996 r. M. W. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace polegające na bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń oraz prace budowlano-montażowe i budowlano-remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w Wykazie A Dziale XIV pod poz. 25 - na stanowisku ślusarza remontowego, na którym prace wykonywane są w warunkach szczególnych — stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, przy stanowiskach w Wydziale (...) wymienionych w Wykazie A Dział XIV poz.25 pkt 1, stanowiącym załącznik do zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa przemysłu maszynowego. Stwierdzenie zakładu pracy w przedmiocie wykonywania przez pracownika pracy w warunkach szczególnych nie ma jednak charakteru wiążącego i podlega kontroli organów przyznających świadczenia uzależnione od wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie jest bowiem dokumentem urzędowym w rozumieniu art. 244 § 1 i 2 k.p.c., a tylko dokumenty wystawione przez te organy stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Natomiast omawiane świadectwo traktuje się w postępowaniu sądowym jako dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c., który stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Dokument taki podlega kontroli zarówno, co do prawdziwości wskazanych w nim faktów, jak i co do prawidłowości wskazanej podstawy prawnej. Sąd, a także organ rentowy, są zatem uprawnione do weryfikacji danych zawartych w świadectwie wykonywania prac w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze, wystawionym przez pracodawcę. Jeżeli świadectwo to zawiera dane, które nie są zgodne z prawdą, nie mogą na jego podstawie dokonać ustaleń, od których uzależnione jest prawo do świadczeń emerytalnych. To samo dotyczy ujawnienia okoliczności, że wskazane w zaświadczeniu pracodawcy stanowisko pracy wykonywanej w szczególnych warunkach nie figuruje w wykazie powołanym w tym zaświadczeniu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2004 r., I UK 15/04).

Tym samym organ rentowy był uprawniony do zakwestionowania przedstawionej przez skarżącego dokumentacji. Sąd natomiast ustalił zakres faktycznie świadczonych przez wnioskodawcę czynności w oparciu o dostępną w sprawie

dokumentację, a w szczególności zalegające w aktach rentowych dokumenty wskazujące na zajmowane przez niego stanowiska pracy. Ze zgromadzonej w sprawie dokumentacji pracowniczej wynika, że w okresie od dnia 18 lipca 1977 r. do dnia 28 lutego 1998 r. ubezpieczony pracował przy konserwacji oraz zabezpieczaniu i utrzymaniu ruchu w zakładzie, ale był też oddelegowywany do pracy w innych zakładach. Jego praca polegała na usuwaniu awarii maszyn obrabiających części do silnika, na naprawach maszyn i ich remontach. Kiedy pojawiała się awaria ubezpieczony był natychmiast kierowany do jej usunięcia poprzez naprawę podzespołów danej maszyny i przywrócenie jej do normalnego funkcjonowania. Ubezpieczony cały czas wykonywał zadania przy maszynach pracujących w ruchu. Tylko w czasie przerwy remontowej oraz urlopu pracowników produkcji pracował na maszynach niedziałających. Powyższe, a zarazem te same czynności wykonywał, będąc zatrudnionym na stanowisku ślusarza remontowego, jak i pracownika konserwacyjno-remontowego. W 1998 r. ubezpieczony został przeniesiony na stanowisko mechanika środków transportu i od tej pory zajmował się wyłącznie montażem. Wówczas pracował na linii montażu C.. To było stanowisko produkcyjne. Tam były wykonywane różne prace, m.in. praca przy urządzeniu - agregacie, który przykręca koła. Była to obsługa automatów, automatycznie przykręcających koła. Była też obsługa maszyny służącej do przyklejania przedniej szyby. Ubezpieczony obsługiwał różne maszyny służące do montażu samochodów oraz urządzenia zgrzewające elementy nadwozia np. drzwi, klapę tylną i przednią silnika, montaż nadwozia, zgrzewanie nadwozia. Poszczególne elementy wykonywał osobiście, jeśli chodzi o zgrzewanie. Pracował na włoskich urządzeniach. Część jego obowiązków polegała na obsłudze urządzeń pracujących automatycznie, a część polegała na osobistej pracy ręcznej przy zgrzewaniu. Ubezpieczony pracował bądź na zgrzewaniu, bądź przy obsłudze automatycznych urządzeń. Potem się to zmieniało i przez jeden tydzień pracował na zgrzewaniu, a kolejny tydzień na obsłudze automatycznej. W ten sposób, a mianowicie przy montażu pracował do kwietnia 2009 r. W 2009 r. ubezpieczony pracował głównie na odlewni, a jego praca polegała na zalewaniu form odlewniczych. Były to specjalne formy przystosowane do odpowiednich części, które były zalewane ciekłym, rozgrzanym metalem takim jak m.in: żeliwo, staliwo, stopień żelazny i stopy. Kiedy odlewy wystygły, ubezpieczony zajmował się ich czyszczeniem, szlifowaniem i obcinaniem systemu wlewowego. Czyścił również odlewy po ich ostygnięciu. Oprócz tego zajmował się malowaniem odlewów na gorąco specjalną farbą. To było malowanie natryskowe. Na odlewni pracował co drugi tydzień. Pomiedzy pracą na odlewni, pracował przy montażu samochodów. W tym miejscu wskazać należy, że prace przy obsłudze zgrzewarek do metali oraz prace w zakresie konserwacji, zabezpieczeniu i utrzymaniu ruchu w zakładzie polegające na usuwaniu awarii maszyn obrabiających części do silnika, na naprawach maszyn i ich remontach w oddziałach będących w ruchu nie są objęte wykazami stanowiącymi załącznik nr 1 i nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych. Tak samo prace bezpośrednio przy zalewaniu form odlewniczych, transportowaniu naczyń odlewniczych z płynnym, rozgrzanym materiałem (żeliwo, staliwo, metale nieżelazne i ich stopy) nie zostały wymienione w załączniku nr 1 i 2 do ww. ustawy. Ponadto jak zostało wskazane powyżej prac bezpośrednio przy zalewaniu form odlewniczych ubezpieczony nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, gdyż zajmował się również montażem samochodów. Tym samym nie wykonywał on stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prac, o których mowa w Dziale XIV Prace różne poz. 12 Wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. Ponadto nie można stawiać znaku równości pomiędzy kwalifikacją prac ubezpieczonego zgodnie z rozporządzeniem z dnia 7 lutego 1983r. oraz zgodnie z ustawą o emeryturach pomostowych. Różnice te są wyraźne i utożsamianie, jakiego dokonuje ubezpieczony jest nieuprawnione.

Analizując art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych wskazać należy, że M. W. nie spełnia wszystkich warunków do otrzymania emerytury pomostowej wskazanych w art. 4 w związku z art. 49 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych. Wprawdzie urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r., ma okres składkowy i nieskładkowy przekraczający 25 lat i ukończył 60 lat. Po dniu 31 grudnia 2008 r. ubezpieczony nie wykonywał jednak prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Ponadto ubezpieczony nie udowodnił na dzień 1 stycznia 2009 r. piętnastoletniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wymienionej w załączniku nr 1 lub 2 ustawy o emeryturach pomostowych.

W świetle powyższych okoliczności, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477^(14)§ 1 k.p.c. oddalił odwołania ubezpieczonego M. W. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 11 stycznia 2019 r., znak: (...) oraz od decyzji z dnia 14 marca 2019 r., znak: (...) o czym orzekł w sentencji wyroku.

SSO Renata Gąsior

ZARZĄDZENIE

(...)